

**AVTALE OM ENDRING AV PROTOKOLL 3 TIL AVTALEN MELLOM
EFTA-STATENE OM OPPRETTELSE AV ET OVERVÅKINGSORGAN OG
EN DOMSTOL**

REPUBLIKKEN ISLAND,
FYRSTEDØMMET LIECHTENSTEIN OG
KONGERIKET NORGE

HAR under henvisning til avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol (heretter kalt «overvåkings- og domstolsavtalen»), særlig artikkel 49,

etter samråd med EFTAs overvåkingsorgan,

under henvisning til rådsforordning (EU) nr. 734/2013 av 22. juli 2013 om endring av forordning (EF) nr. 659/1999 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93,

under henvisning til rådsforordning (EU) 2015/1589 av 13. juli 2015 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av artikkel 108 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (kodifisering),

under henvisning til EØS-komiteens beslutning nr. [../..] av [...] om endring av EØS-avtalens protokoll 25 (Statsstøtte),

og at protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen derfor bør endres.

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

Del II i protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen skal erstattes med teksten angitt i vedlegget til denne avtalen.

Artikkel 2

1. Denne avtalen, som er utarbeidet i ett eksemplar med gyldighet på engelsk, skal godkjennes av EFTA-statene i samsvar med deres forfatningsrettslige krav.

Innen seks måneder etter at denne avtalen er trådt i kraft, skal den utarbeides og gis samme gyldighet på tysk, islandsk og norsk.

2. Denne avtalen skal deponeres hos Kongeriket Norges regjering, som skal underrette de øvrige EFTA-statene. Godtakelsesdokumentene skal deponeres hos Kongeriket Norges regjering, som skal underrette de øvrige EFTA-statene.

3. Denne avtalen trer i kraft den dagen alle godtakelsesdokumentene er deponert av EFTA-statene, eller den dagen EØS-komiteens beslutning om endring av protokoll 26 til EØS-avtalen trer i kraft, avhengig av hvilken dato som kommer sist.

TIL BEKREFTELSE PÅ DETTE har de undertegnede, som har behørig fullmakt til det, undertegnet denne avtalen.

Utferdiget i Brussel [...].

.....
FOR REPUBLIKKEN ISLAND

.....
FOR FYRSTEDØMMET
LIECHTENSTEIN

.....
FOR KONGERIKET NORGE

Vedlegg

til

AVTALE OM ENDRING AV PROTOKOLL 3 TIL AVTALEN MELLOM EFTA-STATENE OM OPPRETTELSE AV ET OVERVÅKINGSORGAN OG EN DOMSTOL

Teksten i del II i protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen erstattes med følgende:

«DEL II

GJENNOMFØRINGSBESTEMMELSER

KAPITTEL I

SAKSBEHANDLINGSREGLER FOR GJENNOMFØRINGEN AV

ARTIKKEL 1 I DEL I

AVSNITT I

GENERELT

Artikkel 1

Definisjoner

I dette kapittel menes med

- (a) «støtte» ethvert tiltak som oppfyller samtlige kriterier fastsatt i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1,
- (b) «eksisterende støtte»
 - (i) all støtte som eksisterte før EØS-avtalen trådte i kraft i vedkommende EFTA-stat, dvs. støtteordninger og individuell støtte som var iverksatt før og som fortsatt gjelder etter EØS-avtalens ikrafttredelse,
 - (ii) godkjent støtte, dvs. støtteordninger og individuell støtte som er godkjent av EFTAs overvåkingsorgan eller, ved felles overenskomst som fastsatt i del I artikkel 1 nr. 2 tredje ledd, av EFTA-statene,

- (iii) støtte som anses for å være godkjent i samsvar med artikkel 4 nr. 6 i dette kapittel som fastsatt i avtalen mellom EFTA-statene om endring av protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen av 10. desember 2001, eller med artikkel 4 nr. 6 i dette kapittel, eller før avtalen mellom EFTA-statene om endring av protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen av 10. desember 2001, men i samsvar med denne framgangsmåten,
- (iv) støtte som anses som eksisterende støtte i henhold til artikkel 17 i dette kapittel,
- (v) støtte som anses som eksisterende støtte fordi det kan godtgjøres at den ikke utgjorde statsstøtte på tidspunktet da den ble iverksatt, og som uten å ha blitt endret av EFTA-staten deretter er blitt en form for støtte på grunn av utviklingen i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde. Dersom visse tiltak blir til støtte som følge av at en virksomhet liberaliseres av EØS-retten, skal slike tiltak ikke anses som eksisterende støtte etter datoen som er fastsatt for liberaliseringen,
- (c) «ny støtte» all støtte, dvs. støtteordninger eller individuell støtte som ikke er eksisterende støtte, herunder endringer i eksisterende støtte,
- (d) «støtteordning» enhver rettsakt som uten at det kreves ytterligere gjennomføringstiltak, gir grunnlag for å gi individuell støtte til foretak som er definert i rettsakten på en generell og abstrakt måte, samt enhver rettsakt som gir grunnlag for at støtte som ikke er knyttet til et særskilt prosjekt, kan gis til ett eller flere foretak for et ubestemt tidsrom og/eller for et ubestemt beløp,
- (e) «individuell støtte» støtte som ikke gis på grunnlag av en støtteordning, og meldepliktig støtte som gis på grunnlag av en støtteordning,
- (f) «ulovlig støtte» ny støtte som iverksettes i strid med artikkel 1 nr. 3 i del I,
- (g) «uriktig brukt støtte» støtte brukt av mottakeren i strid med et vedtak som er gjort i henhold til artikkel 4 nr. 3 eller artikkel 7 nr. 3 eller 4 i dette kapittel, som fastsatt i avtalen mellom EFTA-statene om endring av protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen av 10. desember 2001, eller artikkel 4 nr. 3 eller artikkel 9 nr. 3 eller 4 i dette kapittel,
- (h) «berørt part» enhver stat som er en avtalepart i EØS-avtalen, og enhver person, ethvert foretak eller enhver foretakssammenslutning hvis interesser vil kunne bli berørt ved at det gis støtte, særlig støttemottakeren, konkurrerende foretak og yrkessammenslutninger.

AVSNITT II

FRAMGANGSMÅTE VED MELDT STØTTE

Artikkel 2

Melding av ny støtte

1. Med mindre annet er fastsatt i denne protokoll eller relevante bestemmelser i EØS-avtalen, skal alle planer om å gi ny støtte i god tid meldes til EFTAs overvåkingsorgan av den berørte EFTA-staten. EFTAs overvåkingsorgan skal uten opphold underrette den berørte EFTA-staten om at det har mottatt meldingen.
2. I meldingen skal den berørte EFTA-staten framlegge alle de opplysningene som er nødvendige for at EFTAs overvåkingsorgan skal kunne gjøre vedtak i henhold til artikkel 4 og 7 i dette kapittel (heretter kalt «fullstendig melding»).

Artikkel 3

Klausul om midlertidig stans

Støtte som skal meldes etter artikkel 2 nr. 1 i dette kapittel, kan iverksettes bare dersom EFTAs overvåkingsorgan har gjort vedtak eller anses for å ha gjort vedtak om godkjenning av slik støtte.

Artikkel 4

Foreløpig gransking av meldingen og EFTAs overvåkingsorgans vedtak

1. EFTAs overvåkingsorgan skal granske meldingen så snart den er mottatt. Med forbehold for artikkel 10 i dette kapittel skal EFTAs overvåkingsorgan gjøre vedtak i henhold til nr. 2, 3 eller 4 i denne artikkel.
2. Dersom EFTAs overvåkingsorgan etter en foreløpig gransking fastslår at det meldte tiltaket ikke utgjør støtte, skal det gjøre dette kjent gjennom et vedtak.
3. Dersom EFTAs overvåkingsorgan etter en foreløpig gransking fastslår at et meldt tiltak, såfremt det hører inn under virkeområdet for EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1, ikke gir grunn til tvil om at det er forenlig med EØS-avtalens virkemåte, skal det gjøre vedtak om at tiltaket er forenlig med EØS-avtalens virkemåte (heretter kalt «vedtak om ikke å gjøre innsigelse»). I vedtaket skal det presiseres hvilket unntak i EØS-avtalen som er blitt anvendt.
4. Dersom EFTAs overvåkingsorgan etter en foreløpig gransking fastslår at et meldt tiltak gir grunn til tvil om hvorvidt det er forenlig med EØS-avtalens virkemåte, skal det gjøre vedtak om å innlede framgangsmåten fastsatt i artikkel 1 nr. 2 i del I (heretter kalt «vedtak om å innlede framgangsmåte for formell gransking»).
5. Vedtakene nevnt i nr. 2, 3 og 4 skal gjøres innen to måneder. Denne fristen skal løpe fra dagen etter at fullstendig melding er mottatt. Meldingen skal anses som fullstendig dersom EFTAs overvåkingsorgan innen to måneder etter å ha mottatt meldingen eller de tilleggsopplysningene den måtte ha anmodet om, ikke anmoder om flere opplysninger. Fristen kan forlenges etter samtykke fra både EFTAs overvåkingsorgan og den berørte EFTA-staten. EFTAs overvåkingsorgan kan eventuelt fastsette kortere frister.
6. Dersom EFTAs overvåkingsorgan ikke har gjort vedtak i samsvar med nr. 2, 3 eller 4 innen fristen fastsatt i nr. 5, skal støtten anses som godkjent av EFTAs overvåkingsorgan. Den berørte EFTA-staten kan da iverksette de aktuelle tiltakene etter på forhånd å ha underrettet EFTAs overvåkingsorgan, med mindre EFTAs overvåkingsorgan gjør vedtak i henhold til denne artikkel innen en frist på 15 virkedager etter at underretningen er mottatt.

Artikkel 5

Anmodning om opplysninger rettet til meldermedlemsstaten

1. Dersom EFTAs overvåkingsorgan anser at de opplysningene den berørte EFTA-staten har framlagt om et tiltak meldt i henhold til artikkel 2 i dette kapittel er ufullstendige, skal det anmode om alle nødvendige tilleggsopplysninger. Dersom en EFTA-stat besvarer en slik anmodning, skal EFTAs overvåkingsorgan underrette EFTA-staten om at svaret er mottatt.
2. Dersom den berørte EFTA-staten ikke framlegger opplysningene det anmodes om innen fristen fastsatt av EFTAs overvåkingsorgan eller framlegger ufullstendige opplysninger, skal EFTAs overvåkingsorgan sende en purring der det fastsetter en passende utvidet frist for framlegging av opplysningene.
3. Dersom de ønskede opplysningene ikke er framlagt innen den fastsatte fristen, skal meldingen anses for å være trukket tilbake, med mindre fristen er blitt forlenget etter avtale mellom EFTAs overvåkingsorgan og den berørte EFTA-staten, eller den berørte EFTA-staten innen utløpet av den fastsatte fristen ved en behørig begrunnet erklæring underretter EFTAs overvåkingsorgan om at den anser meldingen for å være fullstendig, siden de ønskede tilleggsopplysningene ikke er tilgjengelige eller allerede er blitt framlagt. I så fall begynner fristen nevnt i artikkel 4 nr. 5 i dette kapittel å løpe dagen etter at erklæringen er mottatt. Dersom meldingen anses for å være trukket tilbake, skal EFTAs overvåkingsorgan underrette EFTA-staten om dette.

Artikkel 6

Framgangsmåte for formell gransking

1. Vedtaket om å innlede en framgangsmåte for formell gransking skal inneholde et sammendrag av de relevante faktiske og rettslige omstendighetene og EFTAs overvåkingsorgans foreløpige vurdering av om det foreslåtte tiltaket kan sies å ha karakter av støtte, og angi grunnene til at tiltaket forenlighet med EØS-avtalens virkemåte betviles. I vedtaket skal den berørte EFTA-staten og øvrige berørte parter oppfordres

til å framlegge sine merknader innen en fastsatt frist, som normalt ikke skal overstige én måned. I behørig begrunnede tilfeller kan EFTAs overvåkingsorgan forlenge den fastsatte fristen.

2. De mottatte merknadene skal oversendes den berørte EFTA-staten. En berørt part kan, av hensyn til mulige skadevirkninger, anmode om at dens identitet ikke avdekkes for den berørte EFTA-staten. Den berørte EFTA-staten kan svare på de merknadene som er oversendt innen en fastsatt frist som normalt ikke skal overstige én måned. I behørig begrunnede tilfeller kan EFTAs overvåkingsorgan forlenge den fastsatte fristen.

Artikkel 7

Anmodning om opplysninger rettet til andre kilder

1. Etter innledningen av framgangsmåten for formell gransking fastsatt i artikkel 6, særlig når det gjelder teknisk kompliserte saker som er underlagt av en grundig vurdering, kan EFTAs overvåkingsorgan, dersom opplysningene som framlegges av en EFTA-medlemsstat i løpet av den foreløpige granskningen, ikke er tilstrekkelige, anmode enhver annen EFTA-stat, ethvert annet foretak eller sammenslutning av foretak om å framlegge alle markedsopplysninger som er nødvendige for at EFTAs overvåkingsorgan skal kunne fullføre sin vurdering av det aktuelle støttetiltaket, under behørig hensyn til forholdsmessighetsprinsippet, særlig for små og mellomstore bedrifter.

2. EFTAs overvåkingsorgan kan anmode om opplysninger bare

a) dersom det er begrenset til framgangsmåter for formell gransking som EFTAs overvåkingsorgan har fastslått å være ineffektive så langt og,

b) når det gjelder støttemottakere, dersom den berørte EFTA-staten samtykker i anmodningen.

3. Foretakene eller sammenslutningene av foretak som framlegger opplysninger etter en anmodning fra EFTAs overvåkingsorgan om markedsopplysninger i henhold til nr. 6 og 7, skal oversende sine svar samtidig til EFTAs overvåkingsorgan og til den berørte EFTA-staten, i den utstrekning de framlagte dokumentene ikke inneholder opplysninger som er fortrolige overfor den EFTA-staten.

EFTAs overvåkingsorgan skal lede og overvåke overføringen av opplysninger mellom de berørte EFTA-statene, foretakene eller sammenslutningene av foretak og kontrollere hvorvidt opplysningene som overføres faktisk må behandles fortrolig.

4. EFTAs overvåkingsorgan skal bare anmode om opplysninger som er til rådighet for den EFTA-staten, det foretaket eller den sammenslutningen av foretak som berøres av anmodningen.

5. EFTA-statene skal framlegge opplysningene på grunnlag av en enkel anmodning og innen en frist fastsatt av EFTAs overvåkingsorgan som normalt ikke bør overstige én måned. Dersom en EFTA-stat ikke framlegger opplysningene det anmodes om innen fristen, eller framlegger ufullstendige opplysninger, skal EFTAs overvåkingsorgan sende en purring.

6. EFTAs overvåkingsorgan kan ved en enkel anmodning be et foretak eller en sammenslutning av foretak om å framlegge opplysninger. Dersom EFTAs overvåkingsorgan sender en enkel anmodning om opplysninger til et foretak eller en sammenslutning av foretak, skal det angi det rettslige grunnlaget for og formålet med anmodningen, angi hvilke opplysninger som kreves og fastsette en passende frist for framlegging av opplysningene. Det skal også vise til bøtene fastsatt i artikkel 8 nr. 1 for framlegging av uriktige eller villedende opplysninger.

7. EFTAs overvåkingsorgan kan gjennom vedtak kreve at et foretak eller en sammenslutning av foretak framlegger opplysninger. Dersom EFTAs overvåkingsorgan gjennom vedtak krever at foretak eller en sammenslutning av foretak framlegger opplysninger, skal det angi det rettslige grunnlaget og formålet for anmodningen, angi hvilke opplysninger som kreves, og fastsette en rimelig frist for framlegging av opplysningene. Det skal også vise til bøtene fastsatt i artikkel 8 nr. 1 og eventuelt til tvangsmulktene fastsatt i artikkel 8 nr. 2. I tillegg skal den vise til den rett foretaket eller sammenslutningen av foretak har til å bringe vedtaket inn for EFTA-domstolen for gjennomgang.

8. Når EFTAs overvåkingsorgan oversender en anmodning i henhold til nr. 1 eller 6 eller gjør et vedtak i henhold til nr. 7, skal det samtidig gi den berørte EFTA-staten en kopi. EFTAs overvåkingsorgan skal vise til kriteriene for utvelgelsen av mottakerne av anmodningen eller vedtaket.

9. Plikt til å gi ønskede eller påkrevde opplysninger påligger foretakenes eiere eller deres representanter eller, når det gjelder juridiske personer, selskaper, foretak eller sammenslutninger som ikke er juridiske

personer, de personene som i henhold til lov eller vedtekter har fullmakt til å representere dem. Personer med behørig fullmakt kan gi opplysningene på vegne av sine klienter. Sistnevnte har uansett det fulle ansvaret dersom opplysningene som gis, er ufullstendige, uriktige eller villedende.

Artikkel 8

Bøter og tvangsmulker

1. EFTAs overvåkingsorgan kan, dersom det anses nødvendig og rimelig, ved vedtak ilegge foretak eller sammenslutninger av foretak bøter på opptil 1 % av den samlede omsetningen i foregående regnskapsår dersom de forsettlig eller ved grov uaktsomhet
 - a) framlegger uriktige eller villedende opplysninger som svar på en anmodning i henhold til artikkel 7 nr. 6,
 - b) framlegger uriktige, ufullstendige eller villedende opplysninger som svar på et vedtak gjort i henhold til artikkel 7 nr. 7, eller ikke framlegger opplysningene innen den fastsatte fristen.
2. EFTAs overvåkingsorgan kan ved vedtak ilegge foretak eller sammenslutninger av foretak tvangsmulker dersom et foretak eller en sammenslutning av foretak ikke framlegger fullstendige og riktige opplysninger som EFTAs overvåkingsorgan har anmodet om ved vedtak gjort i henhold til artikkel 7 nr. 7. Tvangsmulktene skal ikke overstige 5 % av det berørte foretakets eller sammenslutningens gjennomsnittlige daglige omsetning i foregående regnskapsår for hver virkedag fristen overskrides, beregnet fra det tidspunktet som er fastsatt i vedtaket, inntil foretaket eller sammenslutningen framlegger fullstendige og riktige opplysninger i henhold til EFTAs overvåkingsorgans krav.
3. Når botens eller tvangsmulktens størrelse fastsettes, skal det tas hensyn til overtredelsens art, grovhet og varighet, idet det tas behørig hensyn til prinsippene om forholdsmessighet og rimelighet, særlig for små og mellomstore bedrifter.
4. Dersom foretakene eller sammenslutningene av foretak har oppfylt den forpliktelsen som tvangsmulkten gjelder, kan EFTAs overvåkingsorgan redusere tvangsmulktens endelige størrelse til et mindre beløp enn i det opprinnelige vedtaket om å ilegge tvangsmulker. EFTAs overvåkingsorgan kan også gi avkall på enhver tvangsmulkt.
5. Før EFTAs overvåkingsorgan gjør et vedtak i samsvar med nr. 1 eller 2, skal det fastsette en siste frist på to uker for mottakelse av de manglende markedsopplysningene fra de berørte foretakene eller sammenslutningene av foretak, og også gi dem mulighete til å framlegge sine synspunkter.
6. EFTA-domstolen skal ha full domsmyndighet i henhold til artikkel 35 i overvåkings- og domstolsavtalen til å prøve EFTAs overvåkingsorgans vedtak om å ilegge bøter eller tvangsmulker. Den kan oppheve, redusere eller forhøye boten eller tvangsmulkten som er ilagt.

Artikkel 9

EFTAs overvåkingsorgans vedtak om å avslutte framgangsmåten for formell gransking

1. Med forbehold for artikkel 10 i dette kapittel skal framgangsmåten for formell gransking avsluttes ved at det gjøres vedtak i samsvar med nr. 2–5 i denne artikkel.
2. Dersom EFTAs overvåkingsorgan fastslår at det meldte tiltaket, eventuelt etter å ha blitt endret av den berørte EFTA-staten, ikke utgjør støtte, skal det gjøre dette kjent gjennom et vedtak.
3. Dersom EFTAs overvåkingsorgan fastslår at tvilen om hvorvidt det meldte tiltaket er forenlig med EØS-avtalens virkemåte, er fjernet, eventuelt etter å ha blitt endret av den berørte EFTA-staten, skal det gjøre vedtak om at støtten er forenlig med EØS-avtalens virkemåte (heretter kalt et «positivt vedtak»). I vedtaket skal det angis hvilket unntak i EØS-avtalen som har blitt anvendt.
4. EFTAs overvåkingsorgan kan knytte tiltak til et positivt vedtak om at støtten skal kunne anses som forenlig med EØS-avtalens virkemåte, og det kan fastsette forpliktelser som gjør det mulig å kontrollere at vedtaket overholdes (heretter kalt «betinget vedtak»).

5. Dersom EFTAs overvåkingsorgan fastslår at den meldte støtten er uforenlig med EØS-avtalens virkemåte, skal det gjøre vedtak om at støtten ikke skal iverksettes (heretter kalt et «negativt vedtak»).
6. Vedtak i henhold til nr. 2, 3, 4 og 5 skal gjøres så snart tvilen omhandlet i artikkel 4 nr. 4 i dette kapittel er fjernet. EFTAs overvåkingsorgan skal i størst mulig utstrekning bestrebe seg på å gjøre vedtak innen en frist på 18 måneder etter at framgangsmåten er innledet. Denne fristen kan forlenges etter avtale mellom EFTAs overvåkingsorgan og den berørte EFTA-staten.
7. Etter utløpet av fristen omhandlet i nr. 6, og dersom den berørte EFTA-staten anmoder om det, skal EFTAs overvåkingsorgan innen to måneder gjøre vedtak på grunnlag av de opplysningene det har til rådighet. Dersom de fremlagte opplysningene ikke er tilstrekkelige til å fastslå forenlighet, skal EFTAs overvåkingsorgan om nødvendig gjøre et negativt vedtak.
8. Før EFTAs overvåkingsorgan gjør et vedtak i samsvar med nr. 2–5, skal det gi den berørte EFTA-staten mulighet til å framlegge sine synspunkter innen en frist som vanligvis ikke skal overskride én måned, på opplysningene som EFTAs overvåkingsorgan mottar og oversender den berørte EFTA-staten i henhold til artikkel 7 nr. 3.
9. EFTAs overvåkingsorgan skal i et vedtak som gjøres i samsvar med nr. 2–5, ikke bruke fortrolige opplysninger fra opplysningsgivere, som ikke kan aggregeres eller anonymiseres på annen måte, med mindre det har innhentet deres tillatelse til å formidle disse opplysningene til den berørte EFTA-staten. EFTAs overvåkingsorgan kan gjøre et begrunnet vedtak som skal meddeles det berørte foretaket eller den berørte sammenslutningen av foretak, der det fastslår at opplysninger som er fremlagt av en opplysningsgiver og merket som fortrolige, ikke er vernet, og fastsetter en dato for når opplysningene vil gis videre. Fristen skal være på minst en måned.
10. EFTAs overvåkingsorgan skal ta behørig hensyn til foretakenes berettigede interesse av å beskytte sine forretningshemmeligheter og andre fortrolige opplysninger. Et foretak eller en sammenslutning av foretak som gir opplysninger i henhold til artikkel 7, og som ikke er mottaker av det aktuelle statsstøttetilskottet, kan av hensyn til mulige skadevirkninger anmode om at dets/dens identitet ikke avdekkes for den berørte EFTA-staten.

Artikkel 10

Tilbaketrekking av en melding

1. Den berørte EFTA-staten kan trekke tilbake en melding som omhandlet i artikkel 2 i dette kapittel i god tid før EFTAs overvåkingsorgan har gjort et vedtak i samsvar med artikkel 4 eller 9 i dette kapittel.
2. Dersom EFTAs overvåkingsorgan har innledet en framgangsmåte for formell gransking, skal det avslutte framgangsmåten.

Artikkel 11

Oppheving av et vedtak

EFTAs overvåkingsorgan kan oppheve et vedtak gjort i henhold til artikkel 4 nr. 2 eller 3 eller artikkel 9 nr. 2, 3 eller 4 i dette kapittel etter å ha gitt den berørte EFTA-staten mulighet til å framlegge sine merknader, dersom vedtaket ble gjort på grunnlag av feilaktige opplysninger som ble fremlagt under saksbehandlingen og som har hatt avgjørende betydning for vedtaket. Før EFTAs overvåkingsorgan opphever et vedtak og gjør et nytt, skal det innlede en framgangsmåte for formell gransking i henhold til artikkel 4 nr. 4. Artikkel 6, 9 og 12, artikkel 13 nr. 1 samt artikkel 15, 16 og 17 i dette kapittel får tilsvarende anvendelse.

AVSNITT III

FRAMGANGSMÅTE VED ULOVLIG STØTTE

Artikkel 12

Gransking, anmodning om opplysninger og påbud om å gi opplysninger

1. Med forbehold for artikkel 24 kan EFTAs overvåkingsorgan på eget initiativ granske opplysninger om påstått ulovlig støtte fra enhver kilde.

EFTAs overvåkingsorgan skal uten unødig opphold granske enhver klage som inngis av en berørt part i samsvar med artikkel 24 nr. 2, og skal sikre at den berørte EFTA-staten holdes fullt og regelmessig underrettet om granskingens forløp og resultater.

2. EFTAs overvåkingsorgan skal ved behov anmode den berørte EFTA-staten om opplysninger. Artikkel 2 nr. 2 og artikkel 5 nr. 1 og 2 får tilsvarende anvendelse.

Etter innledningen av framgangsmåten for formell gransking kan EFTAs overvåkingsorgan også anmode om opplysninger fra enhver annen EFTA-stat, et foretak eller en sammenslutning av foretak i samsvar med artikkel 7 og 8, som får tilsvarende anvendelse.

3. Dersom den berørte EFTA-staten tross purring i henhold til artikkel 5 nr. 2 i dette kapittel ikke framlegger opplysningene det anmodes om, innen fristen fastsatt av EFTAs overvåkingsorgan, eller dersom den framlegger ufullstendige opplysninger, skal EFTAs overvåkingsorgan gjennom et vedtak kreve at opplysningene gis (heretter kalt «påbud om å gi opplysninger»). I vedtaket skal det angis hva slags opplysninger som kreves, og det skal fastsettes en passende frist for oversending av opplysningene.

Artikkel 13

Påbud om stans eller midlertidig tilbakebetaling av støtte

1. EFTAs overvåkingsorgan kan, etter å ha gitt den berørte EFTA-staten mulighet til å framlegge sine merknader, gjøre et vedtak der EFTA-staten påbys å stanse utbetalingen av all ulovlig støtte inntil EFTAs overvåkingsorgan har gjort vedtak om hvorvidt støtten er forenlig med EØS-avtalens virkemåte (heretter kalt «påbud om stans»).
2. EFTAs overvåkingsorgan kan, etter å ha gitt den berørte EFTA-staten mulighet til å framlegge sine merknader, gjøre et vedtak der EFTA-staten påbys å kreve midlertidig tilbakebetalt all ulovlig utbetalt støtte inntil EFTAs overvåkingsorgan har gjort vedtak om hvorvidt støtten er forenlig med EØS-avtalens virkemåte (heretter kalt «påbud om tilbakebetaling»), forutsatt at følgende kriterier er oppfylt:

a) I henhold til fastlagt praksis foreligger det ingen tvil om at det aktuelle tiltaket har karakter av støtte.

b) Det er viktig å handle raskt.

c) Det er alvorlig risiko for betydelig og uopprettelig skade for en konkurrent.

Tilbakebetalingen skal skje i samsvar med framgangsmåten fastsatt i artikkel 16 nr. 2 og 3 i dette kapittel. Når støtten faktisk er tilbakebetalt, skal EFTAs overvåkingsorgan gjøre vedtak innen de fristene som gjelder for meldt støtte.

EFTAs overvåkingsorgan kan tillate at EFTA-stat kombinerer tilbakebetalingen av støtten med utbetaling av krisestøtte til det berørte foretaket.

Bestemmelsene i dette nummer får anvendelse bare på ulovlig støtte som er iverksatt etter at avtalen mellom EFTA-statene om endring av protokoll 3 til Overvåkings- og domstolsavtalen av 10. desember 2001 har trådt i kraft.

Artikkel 14

Manglende etterkommelse av et påbud

Dersom EFTA-staten unnlater å overholde et påbud om stans eller tilbakebetaling, skal EFTAs overvåkingsorgan ha myndighet til, samtidig som det gransker sakens faktiske forhold på grunnlag av tilgjengelige opplysningene, å forelegge saken for EFTA-domstolen og be om at den manglende overholdelsen erklæres for å utgjøre en krenkelse av EØS-avtalen.

Artikkel 15

EFTAs overvåkingsorgans vedtak

1. Granskingen av mulig ulovlig støtte skal lede til et vedtak i henhold til artikkel 4 nr. 2, 3 eller 4 i dette kapitlet. Dersom det gjøres vedtak om å innlede framgangsmåten for formell gransking, skal saken avsluttes ved et vedtak i henhold til artikkel 9 i dette kapittel. Dersom en EFTA-stat unnlater å overholde et påbud om å gi opplysninger, skal vedtaket gjøres på grunnlag av tilgjengelige opplysninger.
2. Dersom det foreligger tilfeller av mulig ulovlig støtte, og uten at det berører artikkel 13 nr. 2, skal EFTAs overvåkingsorgan ikke være bundet av fristen fastsatt i artikkel 4 nr. 5, artikkel 9 nr. 6 og artikkel 9 nr. 7 i dette kapittel.
3. Artikkel 11 i dette kapittel får tilsvarende anvendelse.

Artikkel 16

Tilbakebetaling av støtte

1. Dersom det gjøres negative vedtak i forbindelse med ulovlig støtte, skal EFTAs overvåkingsorgan gjøre vedtak om at den berørte EFTA-staten skal treffe alle nødvendige tiltak for å få tilbakebetalt støtten fra mottakeren (heretter kalt «vedtak om tilbakebetaling»). EFTAs overvåkingsorgan skal ikke kreve støtten tilbakebetalt dersom dette ville være i strid med et generelt prinsipp i EØS-retten.
2. Støtten som skal tilbakebetales i henhold til et vedtak om tilbakebetaling, skal omfatte renter beregnet etter en passende sats fastsatt av EFTAs overvåkingsorgan. Rentene skal løpe fra den dagen den ulovlige støtten ble stilt til mottakerens rådighet, og fram til tilbakebetalingsdagen.
3. Med forbehold for en eventuell beslutning i EFTA-domstolen etter artikkel 40 i avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol skal tilbakebetalingen skje uten opphold og i samsvar med framgangsmåtene fastsatt i den berørte EFTA-stats nasjonale rett, såfremt framgangsmåtene tillater en umiddelbar og faktisk gjennomføring av EFTAs overvåkingsorgans vedtak. For dette formål, og i tilfelle søksmål ved nasjonale domstoler, skal de berørte EFTA-statene treffe alle nødvendige tiltak som er til rådighet i deres respektive rettsordener, herunder midlertidige tiltak, uten at dette berører EØS-retten.

AVSNITT IV

FORELDELSESFRISTER

Artikkel 17

Foreldelsesfrist for tilbakebetaling av støtte

1. EFTAs overvåkingsorgans myndighet til å kreve støtte tilbakebetalt skal ha en foreldelsesfrist på ti år.
2. Foreldelsesfristen løper fra den dagen den ulovlige støtten tildeles mottakeren, som individuell støtte eller som støtte etter en støtteordning. Ethvert tiltak truffet av EFTAs overvåkingsorgan eller av en EFTA-stat etter anmodning fra EFTAs overvåkingsorgan med hensyn til den ulovlige støtten, avbryter foreldelsesfristen. Etter hver avbrytelse begynner foreldelsesfrist på nytt. Foreldelsesfristen skal utsettes mens EFTAs overvåkingsorgans vedtak behandles av EFTA-domstolen.
3. Enhver støtte der foreldelsesfristen er utløpt, skal anses som eksisterende støtte.

Artikkel 18

Foreldelsesfrister for ilegging av bøter og tvangsmulker

1. Den myndigheten som er tillagt EFTAs overvåkingsorgan ved artikkel 8, skal ha en foreldelsesfrist på tre år.

2. Fristen fastsatt i nr. 1 skal regnes fra den dagen overtredelsen omhandlet i artikkel 8 skjer. Ved fortsatte eller gjentatte overtredelser regnes imidlertid fristen fra den dagen overtredelsen opphører.
3. Ethvert tiltak som er truffet av EFTAs overvåkingsorgan med henblikk på gransking eller framgangsmåter i forbindelse med en overtredelse omhandlet i artikkel 8, skal avbryte foreldelsesfristen for ilegging av bøter eller tvangsmulkt med virkning fra det tidspunktet tiltaket ble meddelt det berørte foretaket eller den berørte sammenslutningen av foretak.
4. Etter hver avbrytelse begynner foreldelsesfristen på nytt. Foreldelsesfristen skal imidlertid utløpe senest den dagen det har gått seks år uten at EFTAs overvåkingsorgan har ilagt bøter eller tvangsmulkt. Denne fristen skal forlenges med den tiden foreldelsesfristen er utsatt i samsvar med nr. 5 i denne artikkel.
5. Foreldelsesfristen for ilegging av bøter eller tvangsmulkt skal utsettes mens EFTAs overvåkingsorgans vedtak behandles av EFTA-domstolen.

Artikkel 19

Foreldelsesfrister for innkreving av bøter og tvangsmulkt

1. EFTAs overvåkingsorgans myndighet til å håndheve vedtak gjort i henhold til artikkel 8 skal ha en foreldelsesfrist på fem år.
2. Fristen fastsatt i nr. 1 skal regnes fra den dagen vedtaket som er gjort i henhold til artikkel 8, er endelig.
3. Foreldelsesfristen fastsatt i nr. 1 skal avbrytes
 - a) ved underretning om vedtak der botens eller tvangsmulktens opprinnelige beløp blir endret, eller der en anmodning om slik endring blir avslått,
 - b) ved ethvert tiltak som treffes av EFTAs overvåkingsorgan, eller av en EFTA-stat etter anmodning fra EFTAs overvåkingsorgan for å tvangsinndrive boten eller tvangsmulkten.
4. Etter hver avbrytelse begynner foreldelsesfristen på nytt.
5. Foreldelsesfristen fastsatt i nr. 1 skal utsettes så lenge
 - a) opplysningsgiveren har betalingsutsettelse,
 - b) tvangsinndrivelsen er utsatt i henhold til en beslutning truffet av EFTA-domstolen.

AVSNITT V

FRAMGANGSMÅTE VED URIKTIG BRUKT STØTTE

Artikkel 20

Uriktig brukt støtte

Med forbehold for artikkel 28 i dette kapittel kan EFTAs overvåkingsorgan ved uriktig brukt støtte innlede framgangsmåten for formell gransking etter artikkel 4 nr. 4 i dette kapittel. Artikkel 6–9, 11 og 12, artikkel 13 nr. 1 samt artikkel 14–17 i dette kapittel får tilsvarende anvendelse.

AVSNITT VI

FRAMGANGSMÅTE I FORBINDELSE MED EKSISTERENDE STØTTEORDNINGER

Artikkel 21

Samarbeid i henhold til artikkel 1 nr. 1 i del I

1. EFTAs overvåkingsorgan skal av den berørte EFTA-staten få alle opplysninger som er nødvendige for granskingen den foretar i samarbeid med EFTA-staten av eksisterende støtteordninger i henhold til artikkel 1 nr. 1 i del I.
2. Dersom EFTAs overvåkingsorgan anser at en eksisterende støtteordning ikke er eller ikke lenger er forenlig med EØS-avtalens virkemåte, skal det underrette den berørte EFTA-staten om denne foreløpige konklusjonen og gi den mulighet til å framlegge sine merknader innen en frist på én måned. I behørig begrunnede tilfeller kan EFTAs overvåkingsorgan forlenge denne fristen.

Artikkel 22

Forslag til hensiktsmessige tiltak

Dersom EFTAs overvåkingsorgan i lys av de opplysninger EFTA-staten har framlagt i henhold til artikkel 21 i dette kapittel, kommer til den konklusjon at en eksisterende støtteordning ikke er eller ikke lenger er forenlig med EØS-avtalens virkemåte, skal det rette en henstilling til den berørte EFTA-staten med forslag til hensiktsmessige tiltak som kan treffes. Henstillingen kan særlig inneholde forslag om å

- (a) foreta grunnleggende endringer i støtteordningen,
o
- (b) innføre saksbehandlingskrav eller
o
- (c) avvikle støtteordningen.

Artikkel 23

Rettsvirkninger av et forslag til hensiktsmessige tiltak

1. Dersom den berørte EFTA-staten godtar de foreslåtte tiltakene og underretter EFTAs overvåkingsorgan om dette, skal EFTAs overvåkingsorgan ta dette til etterretning og underrette EFTA-staten om det. Ved å godta tiltakene er EFTA-staten forpliktet til å gjennomføre de hensiktsmessige tiltakene.
2. Dersom den berørte EFTA-staten ikke godtar de foreslåtte tiltakene og EFTAs overvåkingsorgan fortsatt anser tiltakene som nødvendige etter å ha vurdert de argumentene EFTA-staten framlegger, skal EFTAs overvåkingsorgan innlede framgangsmåten fastsatt i artikkel 4 nr. 4 i dette kapittel. Artikkel 6, 9 og 11 i dette kapittel får tilsvarende anvendelse.

AVSNITT VII

BERØRTE PARTER

Artikkel 24

Berørte parters rettigheter

1. Enhver berørt part kan framlegge merknader i henhold til artikkel 6 i dette kapittel etter at EFTAs overvåkingsorgan har gjort vedtak om å innlede framgangsmåten for formell gransking. Enhver berørt part som har framlagt slike merknader og enhver mottaker av individuell støtte skal motta en kopi av vedtaket EFTAs overvåkingsorgan har gjort etter artikkel 9 i dette kapittel.
2. Enhver berørt part kan inngi en klage for å underrette EFTAs overvåkingsorgan om påstått ulovlig støtte eller påstått uriktig brukt støtte. For dette formål skal den berørte parten behørig utfylle et skjema som er

fastsatt i en gjennomføringsbestemmelse nevnt i artikkel 33, og skal framlegge de obligatoriske opplysningene det anmodes om der.

Dersom EFTAs overvåkingsorgan mener at den berørte parten ikke har fulgt det obligatoriske klageskjemaet, eller at de faktiske og rettslige omstendighetene som den berørte parten beskriver, ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å påvise, etter en innledende undersøkelse, at det foreligger ulovlig støtte eller uriktig brukt støtte, skal EFTAs overvåkingsorgan underrette den berørte parten om dette og oppfordre den til å framlegge merknader innen en fastsatt frist som vanligvis ikke skal overstige én måned. Dersom den berørte parten ikke framsetter sine merknader innen den fastsatte fristen, skal klagen anses for å være trukket tilbake. EFTAs overvåkingsorgan skal underrette den berørte EFTA-staten når en klage anses for å være trukket tilbake.

3. Enhver berørt part skal på anmodning motta en kopi av ethvert vedtak gjort i henhold til artikkel 4, 9, 12 nr. 3 og artikkel 13 i dette kapittel.

AVSNITT VIII

GRANSKING AV ØKONOMISKE SEKTORER OG STØTTEINSTRUMENTER

Artikkel 25

Gransking av økonomiske sektorer og støtteinstrumenter

1. Dersom de tilgjengelige opplysningene underbygger en rimelig mistanke om at statsstøttetiltakene i en bestemt sektor eller på grunnlag av et bestemt støtteinstrument kan begrense eller vri konkurransen vesentlig på det indre marked i flere EFTA-stater, eller at eksisterende støttetiltak i en bestemt sektor i flere EFTA-stater ikke er eller ikke lenger er forenlige med det indre marked, kan EFTAs overvåkingsorgan granske denne økonomiske sektoren eller bruken av det berørte støtteinstrumentet i ulike EFTA-stater. I forbindelse med denne granskingen kan EFTAs overvåkingsorgan anmode de berørte EFTA-statene og/eller foretakene eller sammenslutningene av foretak om å framlegge de opplysningene som er nødvendige for anvendelsen av artikkel 61 i EØS-avtalen og artikkel 1 i del I, idet det tas behørig hensyn til forholdsmessighetsprinsippet.

EFTAs overvåkingsorgan skal begrunne granskingen og valget av mottakere i alle anmodninger om opplysninger i henhold til denne artikkel.

EFTAs overvåkingsorgan skal offentliggjøre en rapport om resultatene av sin gransking av bestemte økonomiske sektorer eller av bestemte støtteinstrumenter i ulike EFTA-stater og oppfordre EFTA-statene og alle berørte foretak eller sammenslutninger av foretak til å framlegge merknader.

2. Opplysninger som framkommer av sektorgranskinger, kan benyttes innenfor rammen av framgangsmåtene fastsatt i del II i denne protokollen.

3. Artikkel 5, 7 og 8 får tilsvarende anvendelse.

AVSNITT IX

KONTROLL

Artikkel 26

Årlige rapporter

1. EFTA-statene skal oversende EFTAs overvåkingsorgan årlige rapporter om alle eksisterende støtteordninger som ikke er underlagt en særlig rapporteringsplikt etter et betinget vedtak gjort i henhold til artikkel 9 nr. 4 i dette kapittel.

2. Dersom en EFTA-stat tross purring unnlater å framlegge en årlig rapport, kan EFTAs overvåkingsorgan handle i samsvar med artikkel 22 i dette kapittel med hensyn til den aktuelle støtteordningen.

Artikkel 27

Kontroll på stedet

1. Dersom EFTAs overvåkingsorgan har alvorlig tvil om hvorvidt vedtak om ikke å gjøre innsigelse, positive vedtak eller betingede vedtak med hensyn til individuell støtte overholdes, skal den berørte EFTA-staten, etter å ha fått anledning til å framlegge sine merknader, tillate EFTAs overvåkingsorgan å foreta kontroller på stedet.
2. Ved kontroll av om det aktuelle vedtaket er overholdt, skal EFTAs overvåkingsorgans representanter som har fullmakt, ha myndighet til å
 - a) få adgang til alle lokaler og all grunn som tilhører det aktuelle foretaket,
 - b) be om muntlig forklaringer på stedet,
 - c) kontrollere bøker og andre forretningsdokumenter og til å ta eller be om kopier.

EFTAs overvåkingsorgan kan eventuelt bistås av uavhengige sakkyndige.

3. EFTAs overvåkingsorgan skal i god tid underrette den berørte EFTA-staten skriftlig om kontrollen på stedet og om identiteten til de representantene og sakkyndige som har fått fullmakt til å foreta den. Dersom EFTA-staten har behørig begrunnede innvendinger mot EFTAs overvåkingsorgans valg av sakkyndige, skal de sakkyndige oppnevnes etter avtale med nevnte EFTA-stat. EFTAs overvåkingsorgans representanter og sakkyndige som har fått fullmakt til å foreta kontrollen på stedet, skal ved ankomsten framlegge en skriftlig fullmakt som angir gjenstanden for og formålet med kontrollen.
4. Representanter for EFTA-staten på hvis territorium kontrollen skal foretas, kan være til stede under kontrollen.
5. EFTAs overvåkingsorgan skal gi EFTA-staten kopi av enhver rapport som utarbeides på bakgrunn av kontrollen.
6. Dersom et foretak motsetter seg en kontroll pålagt ved et vedtak gjort av EFTAs overvåkingsorgan i henhold til denne artikkel, skal den berørte EFTA-staten yte representantene og de sakkyndige med fullmakt fra EFTAs overvåkingsorgan den bistanden som er nødvendig for at de skal kunne utføre sitt oppdrag.

Artikkel 28

Manglende overholdelse av vedtak og dommer

1. Dersom den berørte EFTA-staten ikke overholder et betinget eller negativt vedtak, særlig i tilfeller som omhandlet i artikkel 16 i dette kapittel, kan EFTAs overvåkingsorgan forelegge saken direkte for EFTA-domstolen i samsvar med artikkel 1 nr. 2 i del I
2. Dersom EFTAs overvåkingsorgan anser at den berørte EFTA-staten ikke har overholdt en dom avsagt av EFTA-domstolen, kan EFTAs overvåkingsorgan forfølge saken i samsvar med artikkel 31 og 33 i overvåkings- og domstolsavtalen.

AVSNITT X

SAMARBEID MED NASJONALE DOMSTOLER

Artikkel 29

Samarbeid med nasjonale domstoler

1. Ved anvendelse av artikkel 61 nr. 1 i EØS-avtalen og del I artikkel 1 kan EFTA-statenes domstoler anmode EFTAs overvåkingsorgan om å oversende de opplysningene det har i sin besittelse, eller uttalelser om spørsmål som gjelder anvendelsen av statsstøtteregele.
2. Når en ensartet anvendelse av artikkel 61 nr. 1 og artikkel 62 i EØS-avtalen krever det, kan EFTAs overvåkingsorgan på eget initiativ framlegge skriftlige merknader til EFTA-statenes domstoler som har ansvaret for anvendelsen av statsstøtteregele. Med tillatelse fra vedkommende domstol kan den også framlegge muntlige merknader.

EFTAs overvåkingsorgan skal underrette den berørte EFTA-staten om at det har til hensikt å framlegge merknader, før det framlegger dem formelt.

Utelukkende for det formål å utarbeide merkander kan EFTAs overvåkingsorgan anmode den relevante domstolen i EFTA-staten om å oversende dokumenter som domstolen har til rådighet, som er nødvendige for EFTAs overvåkingsorgans vurdering av spørsmålet.

AVSNITT XI

FELLES BESTEMMELSER

Artikkel 30

Taushetsplikt

EFTAs overvåkingsorgan og EFTA-statene, deres tjenestemenn og andre ansatte, herunder uavhengige sakkyndige oppnevnt av EFTAs overvåkingsorgan, skal ikke gi videre opplysninger som de har innhentet ved anvendelse av dette kapittel, og som er underlagt taushetsplikt.

Artikkel 31

Vedtakens adressater

1. Vedtak gjort i henhold til artikkel 7 nr. 7, artikkel 8 nr. 1 og 2 og artikkel 9 nr. 9 skal rettes til det berørte foretaket eller sammenslutningen av foretak. EFTAs overvåkingsorgan skal uten opphold underrette adressaten om vedtaket og gi den mulighet til å meddele EFTAs overvåkingsorgan hva slags opplysninger den anser for å være underlagt taushetsplikt.
2. Alle andre vedtak gjort av EFTAs overvåkingsorgan i henhold til avsnitt II, III, V, VI og IX skal rettes til den berørte EFTA-staten. EFTAs overvåkingsorgan skal uten opphold underrette den berørte EFTA-staten om dem og gi EFTA-staten mulighet til å meddele EFTAs overvåkingsorgan hva slags opplysninger den anser for å være underlagt taushetsplikt.

Artikkel 32

Kunngjøring av vedtak

1. EFTAs overvåkingsorgan skal i EØS-delen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* kunngjøre en kortfattet melding om de vedtakene det har gjort i henhold til artikkel 4 nr. 2 og 3 og artikkel 22 sammenholdt med artikkel 23 nr. 1 i dette kapittel. Av meldingen skal det framgå at det er mulig å få en kopi av vedtaket på vedtakets originalspråk.
2. EFTAs overvåkingsorgan skal i EØS-delen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* kunngjøre de vedtak det gjør i henhold til artikkel 4 nr. 4 i dette kapittel, på deres originalspråk. I de utgavene av EUT som offentliggjøres på andre språk enn vedtakets originalspråk, skal originalvedtaket følges av et dekkende sammendrag på den aktuelle EUT-utgavens språk.

3. EFTAs overvåkingsorgan skal i EØS-delen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* kunngjøre de vedtak det gjør i henhold til artikkel 8 nr. 1 og 2 og artikkel 9 i dette kapittel.
4. I de tilfellene der artikkel 4 nr. 6 eller artikkel 10 nr. 2 i dette kapittel får anvendelse, skal det kunngjøres en kortfattet melding i EØS-delen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.
5. EFTA-statene kan enstemmig gjøre vedtak om å kunngjøre i EØS-delen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* de vedtakene som er gjort i henhold til artikkel 1 nr. 2 tredje ledd i del I.

Artikkel 33

Gjennomføringsbestemmelser

EFTAs overvåkingsorgan skal etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 29 ha myndighet til å vedta gjennomføringsbestemmelser om

- a) form, innhold og andre enkeltheter i meldinger,
- b) form, innhold og andre enkeltheter i årlige rapporter,
- c) form, innhold og andre enkeltheter i klager inngitt i samsvar med artikkel 12 nr. 1 og artikkel 24 nr. 2,
- d) enkeltheter i forbindelse med frister og beregning av frister og
- e) rentesatsen nevnt i artikkel 16 nr. 2.

Artikkel 34

Samråd med Den rådgivende komité

1. Den rådgivende komité nedsatt ved avtalen mellom EFTA-statene om endring av protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen av 10. desember 2001 skal bistå EFTAs overvåkingsorgan ved fastsettelse av gjennomføringsbestemmelser i henhold til artikkel 33 i dette kapittel. Komiteen skal være sammensatt av representanter utpekt av hver EFTA-stat, med en representant for EFTAs overvåkingsorgan som leder.
2. EFTAs overvåkingsorgan skal rådføre seg med den rådgivende komiteen før det vedtar gjennomføringsbestemmelser i henhold til artikkel 33 i dette kapittel.
3. Samrådet med komiteen skal foregå på et møte sammenkalt av EFTAs overvåkingsorgan. Utkast og dokumenter som skal granskes, skal være vedlagt møteinnkallingen. Møtet skal finne sted tidligst to måneder etter at møteinnkalling er sendt ut. Dette tidsrommet kan reduseres i hastetilfeller.
4. EFTAs overvåkingsorgan skal framlegge for komiteen et utkast til tiltak som skal treffes. Komiteen kan granske og uttale seg om alle spørsmål knyttet til utkastet, innen en frist som lederen kan fastsette etter hvor mye saken haster.